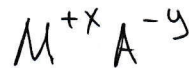

ΧΗΜΕΙΑ Α' ΛΥΚΕΙΟΥ

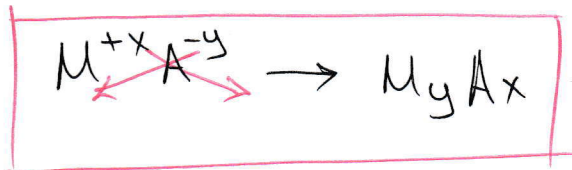
ΟΝΟΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΕΝΩΣΕΩΝ (ΑΝΟΡΓΑΝΩΝ)

Κάθε χημική ένωση θεωρούμε ότι αποτελείται από δύο τμήματα.

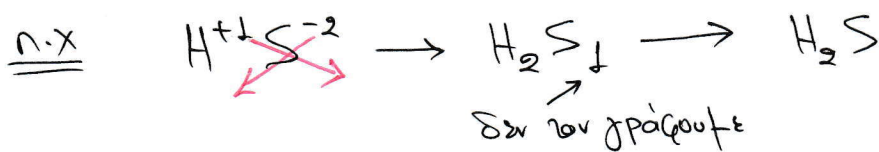
Το θετικό τμήμα M^{+x} και το αρνητικό A^{-y} .

Για να βρούμε τον μοριακό τύπο κάνουμε «χιασμό» των x και y χωρίς πρόσθετο

Κανόνες

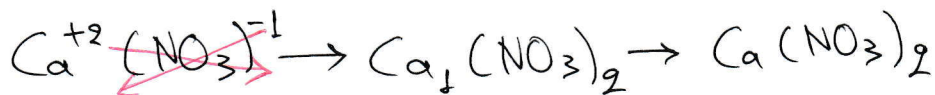
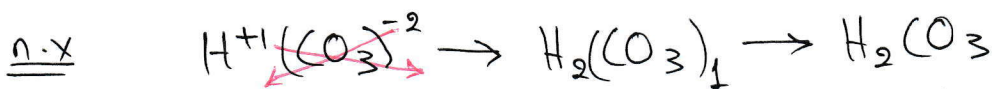
1) Μετά τον «χιασμό» αν εμφανίζεται ο δείκτης 1 δεν τον γράφουμε.

2) Μετά τον «χιασμό» αν δείκτες είναι ίσοι δεν τους γράφουμε.

3) Αν το M^{+x} ή A^{-y} είναι πολυατομικό ιόν-ρίλα ο δείκτης γράφεται δίπλα των παρενθέσεων.

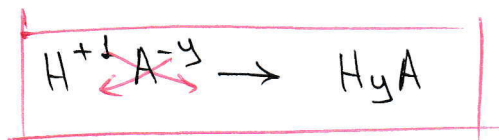
Πολυατομικά Ιόντα - Ρίζες

NO_3^{-1} : νιτρικό	OH^{-1} : υδροξείδιο
CO_3^{-2} : ανθρακικό	NH_4^{+1} : αμμώσιο
SO_4^{-2} : θεικό	
PO_4^{-3} : φωσφορικό	

Ταξινόμηση χημικών ενώσεων

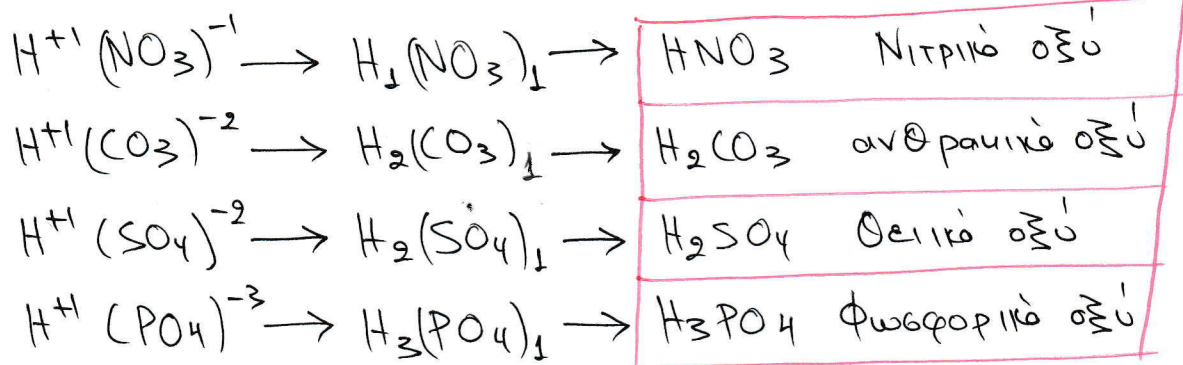
1) ΟΞΕΑ	2) ΒΑΣΕΙΣ	3) ΑΛΑΤΑ	4) ΟΞΕΙΔΙΑ
$\text{H}^{+1} \text{A}^{-y} \rightarrow \text{H}_y \text{A}$ A: αμέταλλο ή ρίζα <u>Τα οξέα τα ξεχωρίζουμε από το H^{+1} που έχουν</u> <u>σαν θετικό τμήτα της ένωσης</u>	$\text{M}^{+x} (\text{OH})^{-1} \rightarrow \text{M}(\text{OH})_x$ M: μέταλλο ή ρίζα θετική <u>Τις βάσεις τις ξεχωρίζουμε από των ρίζα υδροξείδιο OH^{-1} που έχουν</u> <u>σαν αρνητικό τμήτα της ένωσης.</u>	$\text{M}^{+x} \text{A}^{-y} \rightarrow \text{M}_y \text{A}_x$ M: μέταλλο ή θετική ρίζα A: αμέταλλο ή αρνητική ρίζα	$\text{M}^{+x} \text{O}^{-2} \rightarrow \text{M}_2 \text{O}_x$ M: μέταλλο ή αμέταλλο <u>Τα οξείδια τα ξεχωρίζουμε από το οξυγόνο O που έχουν</u> <u>σαν αρνητικό τμήτα της ένωσης.</u>

1) οξειδωτική :

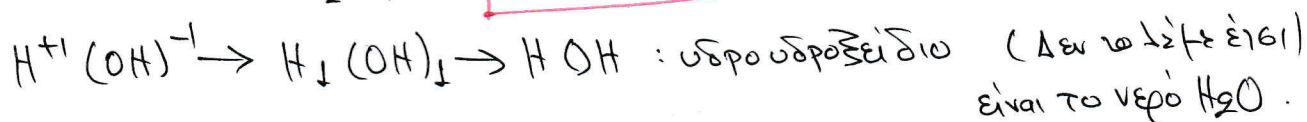
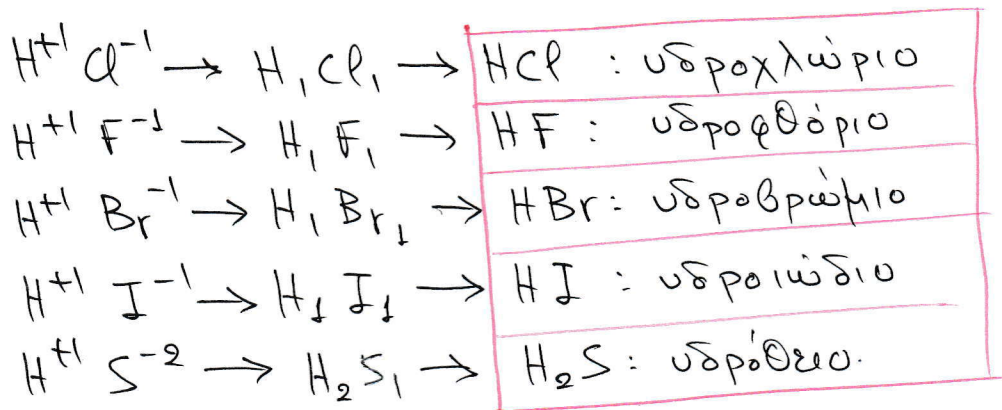
α) Το A^{-y} είναι ρίζα.

Τότε γράφουμε όνοτα ρίζας + οξύ.

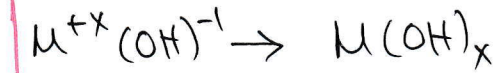
β) Το A^{-y} είναι αμέταλλο.

Τότε γράφω υδρο-όνοτα αμετάλλου.

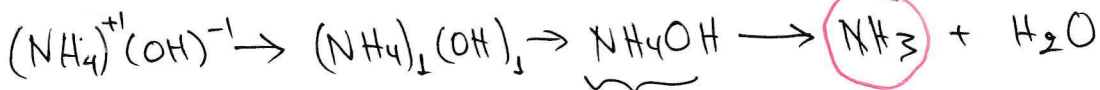
Άρα το νερό μπορεί να θεωρηθεί οξύ αφού το θετικό του ζήτημα είναι το H.

2) ΒΑΣΕΙΣ:

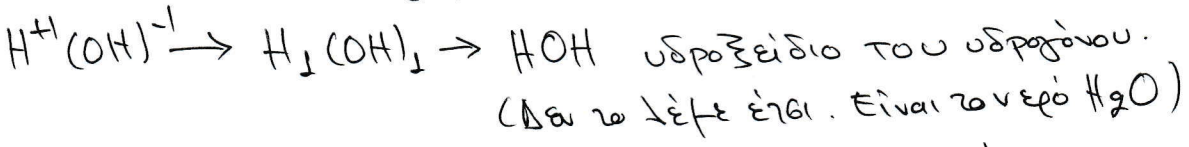

Γράφουμε: υδροξείδιο του M

<u>n.x</u> $Na^{+1}(OH)^{-1} \rightarrow Na_1(OH)_1 \rightarrow$	$NaOH$	υδροξείδιο του Νατρίου
$K^{+1}(OH)^{-1} \rightarrow K_1(OH)_1 \rightarrow$	KOH	υδροξείδιο του Καλίου
$Li^{+1}(OH)^{-1} \rightarrow Li_1(OH)_1 \rightarrow$	$LiOH$	υδροξείδιο του Λιθίου
$Ca^{+2}(OH)^{-1} \rightarrow Ca_1(OH)_2 \rightarrow$	$Ca(OH)_2$	υδροξείδιο του Ασβεστίου
$Mg^{+2}(OH)^{-1} \rightarrow Mg_1(OH)_2 \rightarrow$	$Mg(OH)_2$	υδροξείδιο του Μαγνησίου
$Al^{+3}(OH)^{-1} \rightarrow Al_1(OH)_3 \rightarrow$	$Al(OH)_3$	υδροξείδιο του Αργιλίου

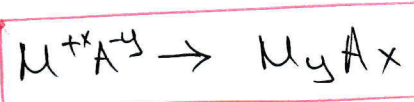

υδροξείδιο του αμμωνίου
είναι αβλαβής ένωση και διασπάται
Αμμωνία: είναι εξαιρετικά βασική χωρίς OH^{-1} .

Άρα το νερό μπορεί να θεωρηθεί βάση. Πριν είδατε ότι μπορούμε να το θεωρήσουμε και οξύ.

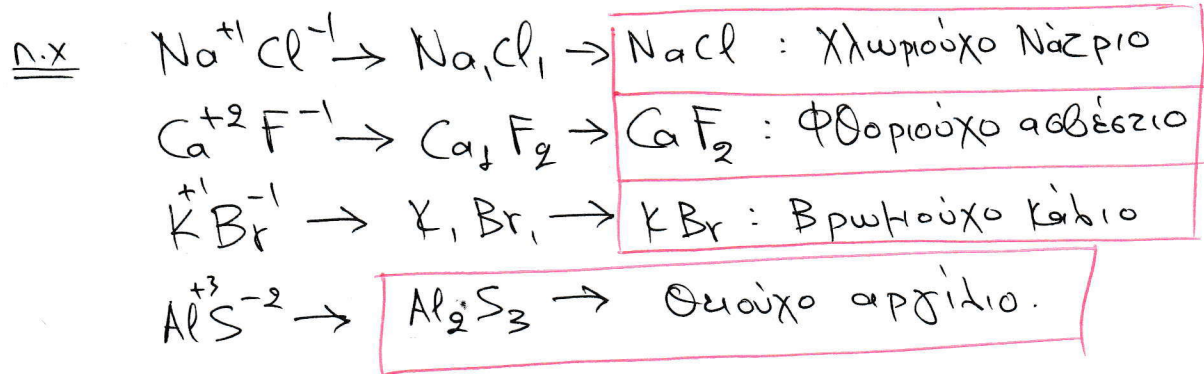
3) ΑΛΑΤΑ:

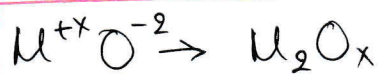
α) Το A^{-y} είναι ρίζα: Γράφουμε όνομα της ρίζας και μετά το όνομα του M.

<u>n.x</u> $Na^{+1}(NO_3)^{-1} \rightarrow Na_1(NO_3)_1 \rightarrow$	$NaNO_3$	Νιτρικό νάτριο
$K^{+1}(CO_3)^{-2} \rightarrow K_2(CO_3)_1 \rightarrow$	K_2CO_3	Ανθρακικό κάλιο
$Ca^{+2}(SO_4)^{-2} \rightarrow Ca_1(SO_4)_1 \rightarrow$	$CaSO_4$	Θειικό ασβέστιο.
$(NH_4)^{+1}(PO_4)^{-3} \rightarrow (NH_4)_3(PO_4)_1 \rightarrow$	$(NH_4)_3PO_4$	Φωσφορικό αμμώνιο.

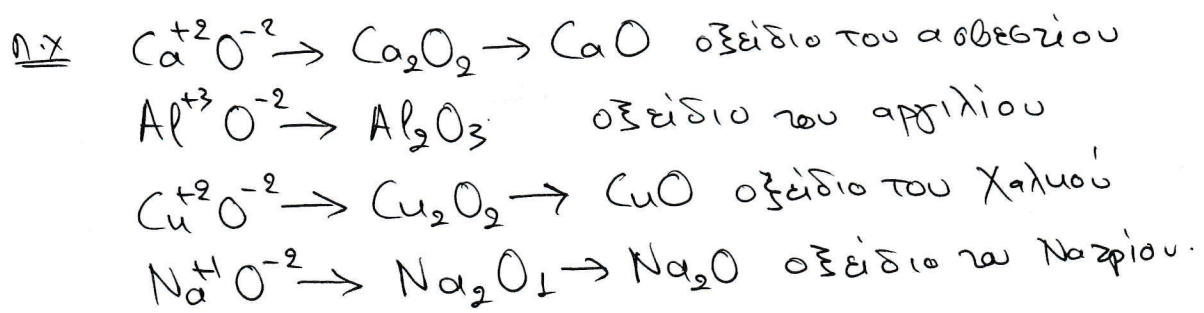
β) Το A^y είναι ομέταλλο: Γράφουμε πρώτα το όνομα του, Α με τον κατάλυξυ -ουχο και μετά το όνομα του Α.

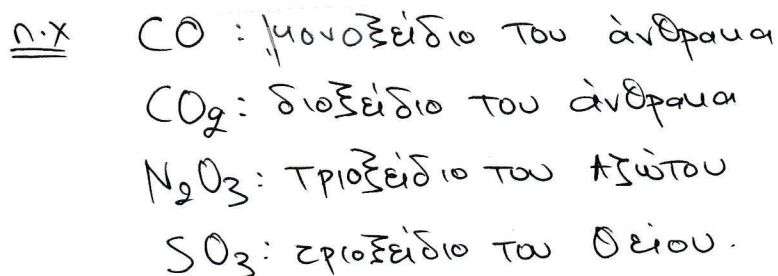
4) ΟΞΕΙΔΙΑ

α) Το M είναι μέταλλο : Οξείδιο του M
Δεί αναγράφουμε αριθμό οξυγόνων.

β) Το M είναι ομέταλλο : Στη λέξη οξείδιο βάλουμε και αριθμό οξυγόνων.

Ασκήσεις Βιβλίου:

Σελ. 79 Άσκηση 62, Άσκηση 63

Έφαρμογή βιβλίου σελ 66 (ορίσματα)

Σελ (5)